

det halve Forbrug i Sammenligning med dem, som forbruge mest. Af særlig Betydning er jo den Form, hvorunder Alkoholforbruget finder Sted, og da er det — kan jeg gerne sige — en geografisk Erfaring, at jo længere man kommer mod Nord, desto mere antager Alkoholforbruget den Form, at det benyttes i den stærkest koncentrerede Skikkelse, og det vil jo være et fysiologisk og hygiejnisk Spørgsmaal, hvor vidt den ene eller den anden Form for Alkoholforbruget er den mest skadelige, hvad jeg for øvrigt ikke her skal indlade mig paa. Jeg gør kun opmærksom paa, at Bøviserne for Danmark som særlig brændevinsdrikkende kunne ogsaa overdrives. Der er gjort et Forsøg paa en Statistik over dette Spørgsmaal, en Statistik, som er omdelt til det høje Tings Medlemmer, og som fremtræder med en vis officiel Karakter derved, at den er udarbejdet med Understøttelse fra Indenrigsministeriet. Denne Statistik, som vistnok alle de ærede Medlemmer mer eller mindre have gjort sig bekendt med, lider imidlertid set som et videnskabeligt Arbejde af en meget betydelig Mangel. Det er den, at man ved dette statistiske Arbejde har søgt at bygge en Statistik op paa Resultaterne af et enkelt Aar; den hviler nemlig paa Sammenligningen mellem Aarene 1891 og 1892, og Forfatteren kommer derved igennem til i alt Fald tilsyneladende ret grelle Resultater. Det gælder nu imidlertid om al Statistik, at den for at være videnskabelig og fuldt tilforladelig, ikke bør bygge paa Frukten af et enkelt Aar, men maa udstrække sit Grundlag over en længere Aarrække. Men særlig er med Hensyn til denne Sag Aaret 1892 lidet egnet til at være Grundlag for en virkelig videnskabelig Undersøgelse derved, at som det er ærede Medlemmer bekendt, den endelige Overgang fra Rarrumbestattningen paa Brændevin til Udbyttebestattningen først indtraadte den 1ste April 1892. Ærede Medlemmer ville erindre, at Loven af 1ste April 1887 bestemte, at der i Mellemtiden skulde være Afgang til Bestattning paa begge Grundlag, men at efter den 1ste April 1892 skulde al Brændevinsbestattning foregaa efter Udbyttet. Hvilken Virkning dette Moment har haft med Hensyn til Brændevinstilvirkningen og Forbruget i Løbet af det paagældende Aar 1892, vil ikke for Tiden kunne nøjere opgives, og vi vide altsaa ikke, hvilken Virkning dette Moment i det hele spiller i Undersøgelserne. Jeg skal søge til, at der er et andet Moment, der, som ærede Medlemmer vistnok vide, har udøvet en ret betydelig Indflydelse paa Forbruget af O i Sammenligning med

Brændevin, og det er det politiske Moment. Det vil være alle ærede Medlemmer bekendt, at der var en stærk Tilhøjelighed til at forlade Bruagen af O netop fra det Øjeblik, da det blev stattelagt til Statskassen i ret betydeligt Omfang, og til at vende sig til at forbruge den mindre bestattede Brændevin. Hvilken Virkning dette politiske Moment, om jeg saa maa kalde det, har haft, vil overhovedet inddrage sig enhver statistisk Undersøgelse, men der er ikke Tvivl om, at det i det paagældende Aar har spillet en ret betydelig Rolle. For mig staar det saaledes, at Overgangen ifølge den ny O -statistikkendigtvis i det første Aar maatte faa en ret indgribende Betydning paa Fordelingen af Forbruget af disse to forskellige Drikkevarer, men at det er sandhynligt, at naar Overgangen har fundet Sted, vil det i de følgende Aar og i en overftuelig Fremtid vise sig, at denne Tendens til at gaa fra O -drikning til Brændevinsdrikning ikke vil fortsætte sig i stigende Grad. Jeg skal altsaa gøre opmærksom paa, at Sammenligningen mellem disse to Aar 1891 og 1892 umulig kan blive et sikkert Grundlag for en tilforladelig Statistik. Men ser man nu paa det Resultat, som den paagældende Forfatter er kommen til — jeg skal paa ingen Maade søge at afkræfte hans Tal, men vil gaa ud fra, at hans Beregninger i og for sig ere rigtige — viser det sig, at det samlede Alkoholforbrug i Landet er steget med 4 pCt., det vil sige, Forbruget af ren Alkohol. Naar man drager Mindreforbruget af Alkohol i Form af O fra Mersforbruget i Form af Brændevin, bliver der en Forøgelse af 4 pCt. fra det hidtilværende Forbrug af Alkohol. Det synes straks ved første Øjeblik at se ret grelt ud, men jeg vil dog minde ærede Medlemmer om, at dersom man vil gaa ud fra, at denne Statistik burde være bygget paa en noget længere Aarrække, vilde Mersforbruget af Alkohol ikke blive væsentlig mere end svarende til den Forøgelse i Folketallet, der finder Sted fra Aar til andet. Hvis jeg ikke tager fejl, er Folketallets Forøgelse fra Aar til andet omtrent $1\frac{1}{2}$ pCt., og for 4 Aar vilde altsaa allerede Tilvæksten i Alkoholforbruget svare til Befolkningens Tilvækst, men det forudsætter som sagt, at man fordeler Virkningerne af Overgangen fra O til Brændevin over en noget længere Aarrække, hvilket jeg anser for at være nødvendigt for deraf at kunne se den virkelige Modsetning. Jeg skal straks gøre opmærksom paa, at den ærede Finansminister ikke har opstillet en saadan Statistik, men kun taget Hensyn til Brændevinsforbrugets Stigning pr. Aar i Løbet af, jeg